

Náučný chodník Kavečany - Hrešná

Kraj:	Košický
Okres:	Košice I
Geomorfologická jednotka:	Čierna hora
Geologická jednotka:	veporské pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus MHD Košice-Kavečany, cintorín
Východisko:	zastávka MHD Košice-Kavečany, cintorín na križovatke ul. Budanová a Strážna
Trasa:	Košice-Kavečany: Budanová ul. - nahor Strážnou ul. a vpravo Loveckou ul. - chata Hrešná
Dĺžka, prevýšenie:	2,2 km, prevýšenie 130 m
Čas prechodu:	1,5 h
Počet zastávok:	8
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, turistické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Chodník vedie z veľkej časti po červenej turistickej značke (Ceste hrdinov SNP, resp. Európskej diaľkovej trase E8).

Rok otvorenia: 2018

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Mestské lesy Košice, a. s., Južná trieda 11, 040 01 Košice, tel. 055 / 6770 015; Mestská časť Košice-Kavečany, Široká 17A, 040 01 Košice-Kavečany, tel. 055 / 6334 100; Chata Hrešná, Lovecká 218, 040 01 Košice-Kavečany

Poznámky: (1) Lokalita ponúka turistické a cykloturistické trasy vedúce po hlavnom chrbte Čiernej hory k prírodnej rezervácii Vysoký vrch alebo smerom do Čermelskej doliny. (2) Za dobrej viditeľnosti odporúčame trasu predĺžiť až po vyhladku na Vysoké Tatry (z cieľa náučného chodníka ďalej po červenej turistickej značke 930 m s prevýšením 25 m).

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Kavečany. Mestská časť Košíc, asi 7 km na severozápad od ich centra, na juhovýchodnom okraji Čiernej hory v bezlesnom závère doliny potoka Hrubša, udržiavajúca si pôvodný vidiecky charakter. Územie začal v polovici 14. storočia osídľovať Budislav (Bodislav), pán hradu Sokol. Prvá písomná zmienka sa nachádza v listine z roku 1423, ktorou osadu (spolu s inými v susedstve) kráľ Žigmund venoval mestu Košice. V prvej polovici 19. storočia sa v chotári obce ťažila medená ruda, dolomit a sluda. Nachádza sa tu národná kultúrna pamiatka kostol sv. apoštolov Petra a Pavla, sedliacke domy z prelomu 19. a 20. storočia, kaplnka sv. Rodiny a kaplnka Panny Márie. Vďaka prírodným podmienkam a polohe na okraji Košíc v rámci jeho lesoparku je širšie územie **Kavečany-Hrešná** vyhľadávanou rekreačnou oblasťou - nachádza sa tu športovo-rekreačné a lyžiarske stredisko, bobová dráha, zoológická záhrada, chata Hrešná, trampolíny, kryté ohnisko, motokrosová trať pre tréningové a pretekárske využitie i freeride trať Bike park Kavečany. Zoo Košice patrí medzi najväčšie na Slovensku > Náučný chodník v Zoo Košice

Cesta hrdinov Slovenského národného povstania (Devín - Dukla). Najdlhšia turistická diaľková trasa na Slovensku, dlhá 763,5 km s celkovým stúpaním 31 839 m, klesaním 31 489 m a časom prechodu 225:15 h. Trasa prechádzajúca zväčša hlavnými hrebeňmi pohorí spod hradu Devín na Duklianský priesmyk a to aj územia, ktoré zohrali dôležitú úlohu počas Slovenského národného povstania a oslobodzovania v rokoch 1944 - 1945, bola v roku 1959 premenovaná z názvu Slovenská magistrála (z roku 1956). Medzi Devínom a Dobšinskou ľadovou jaskyňou skopírovala staršiu Štefánikovu cestu z roku 1928. Celá je značená červeným turistickým značením. Na začiatku (v úseku Biely kríž - Bradlo) je súběžná s väčšinou trasy turistickej Štefánikovej magistrály (viac > heslo v náučnom chodníku Bradlo). V Bielych Karpatoch na 25 km dlhom úseku medzi Veľkou Javorinou / Veľkou Javořinou a Mikulčínym vrchom vedie územím Moravy (Česka). Správcom magistrály je Klub slovenských turistov, ktorý pre dokumentáciu prechodu trasy ponúka turistický záznamník s mapami jej etáp s možnosťou získania odznaku/-ov (v troch stupňoch náročnosti podľa absolvovanej dĺžky trasy), tzv. tematický turistický odznak (TTO Cesta hrdinov SNP).

Európska diaľková turistická trasa E8 (E8 European long-distance path, E8 E-path). Jedna z dvanástich diaľkových turistických peších trás celoeurópskeho významu vytýčených Európskou

asociáciou turistických klubov (EWV - Europäische Wandervereinigung, ERA - European Ramblers' Association) od jej založenia v roku 1969 (do roku 2024). Je jednou z dvoch trás prechádzajúcich územím Slovenska (druhou je E3, pozri heslo v > Náučný chodník Okolím Rajeckého hradu), pričom má z nich u nás dlhší úsek. Z jej celkovej trasy, dlhej 4 390 km, vedúcej z Dursey Head na juhozápadnom pobreží Írska cez Spojené kráľovstvo, Holandsko, Nemecko, Rakúsko, pohraničie Česka, Slovensko, Poľsko, Rumunsko a Bulharsko po Svilengrad pod Rodopami pri bulharsko-tureckej hranici, prechádza Slovenskom v dĺžke 787,4 km s prevýšením 32 578 m a časom prechodu 231:45 h. Vstupuje k nám z Rakúska spoločne s Dunajom v Jeleňom háji v Bratislave západne od mosta Lanfranconi, onedlho sa v Mlynskej doline pripojí k Ceste hrdinov Slovenského národného povstania a spoločne s ňou (s drobnou výnimkou v úseku medzi Velkou Javorinou / Velkou Javořinou a Trenčínom) vedie na slovensko-poľskú hranicu v Duklianskom priesmyku. Dlhodobou je plánované vyznačenie úsekov územím Ukrajiny a Rumunska ako aj predĺženie trasy do tureckého Istanbulu alebo gréckeho Alexandropolisu.

Prírodná pamiatka Kavečianska stráň. Chránené územie východne od Kavečian na severnom svahu Kavečianskeho kopca v južnej časti Čiernej hory vyhlásené v roku 2000 na ochranu lokality s masovým výskytom chráneného a ohrozeného ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*), ktorá predstavuje zachovalý ostrov teplomilnej vegetácie v poľnohospodárskej krajine. Taktiež sa tu vyskytuje ľan žltý (*Linum flavum*), orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*) a iné druhy xerothermnej vegetácie. Vrch je prevažne lúčnatý s malým brezovo-borovicovým lesíkom. Pamiatka je súčasťou územia európskeho významu Stredné Pohornádie a chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy (obe sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Čierna hora. Nevelké, prevažne zalesnené pohorie na východnom Slovensku, najvýchodnejší geomorfologický celok Slovenského rudohoria, zhruba medzi Jaklovcami, Košicami, Drienovskou Novou Vsou a Hrabkovom. Na juhozápade susedí s Volovskými vrchmi, na východe s Košickou kotlinou, na severovýchode so Šarišskou vrchovinou a na západe má krátke hranice s Braniskom a Hornádskou kotlinou. Budujú ho prevažne kryštalicke horniny (pararuly, svory, granitoidy), na ktorých je monotónny hladko modelovaný reliéf. Na kremencoch, vápencoch a dolomitoch v južnej a severnej časti pohoria je reliéf akcentovanejší, pričom najmä pozdĺž Hornádu, ktorý ho preteká naprieč hlbokým údolím, sa vyskytujú výrazné vrchy so skalnatými útvarmi a pestrými biocenózami (Sivec, Holica). Lokálne sa vyskytujú aj paleogénne zlepenca a brekcie. Prevažuje silno členitý hornatinový reliéf s výskytom širokých chrbtov až plošín, najvyšším je vrch Roháčka (1 029 m n. m.) na severozápadnom konci pohoria severne od Margecian, pri ktorých do Hornádu - v mieste jeho vzdutia priehradou v rámci sústavy vodných diel Ružín I a Ružín II - ústi Hnilec. Súbežne s Hornádom pohorie križuje dvojkoľajná železničná trať Žilina - Košice.

Názvy informačných panelov

1. Náučný chodník Kavečany - Hrešná
2. Flóra a fauna
3. Využívanie lesov verejnosťou
4. Európske diaľkové turistické trasy
5. Cesta hrdinov SNP
6. Chata Hrešná
7. Turistika v okolí I.
8. Turistika v okolí II.

